

L'OLOR AMARGANT A DE LA TRAÏCIÓ

L'Engany als sahrauís cuinat a Madrid

Les negociacions de pau al Sàhara Occidental tenen una coloració d'Akelarre entre homes: una "olor de bruixó" del color d'un esquer.

Mentre a Algèria se celebrava el 50è aniversari de la proclamació d'independència de la República Àrab Democràtica Sahrauí. El 27 de febrer, les discussions organitzades a Madrid, sota l'ègida dels Estats Units per acontentar el Marroc i doblegar el Polisario a acceptar el pla d'autonomia marroquí, semblaven un fracàs.

Al Camp de refugiats sahrauís d'Aousserd, a Algèria. Un veterà del Front Polisario ens contava els seus anys de lluita i les seves experiències de combat, però aquest home no tenia ja cap il·lusió sobre el resulta d'unes negociacions madrilenyes sota els auspicis de l'administració Trump.

Pels marroquins es tracta de delinear el destí, amb fronteres delimitades a la seva

conveniència, i intentar destruir l'ànima dels habitants d'un dels últims territoris no colonitzats d'Àfrica. Una "olor de pedra", se'n diu d'això en hassanya, la llengua local. L'expressió evoca la idea d'un engany, o d'una estafa, perquè les pedres, a priori, no tenen cap olor.

Des de fa gairebé mig segle, els refugiats sahrauís han estat llanguint en cinc camps repartits al sud de la ciutat algeriana de Tindouf. Víctimes d'una descolonització fallida, van fugir de l'ocupació marroquina de l'antic Sàhara espanyol. Les negociacions de Madrid coincideixen amb la celebració del cinquantè aniversari de la proclamació d'independència de la República Democràtica Àrab Sahrauí (RASD) el 27 de febrer de 1976. Celebrar-ho sí. Però poc hi ha de què presumir. La República promesa per les Nacions Unides a canvi d'un alto el foc negociat el 1991 no

l'han vist mai. El somni d'un referèndum d'independència es cada cop més llunyà.

A Catalunya sembla que la gent estigui cansada de tot. Mira que millers de nens sahrauís han estat acollits durant tots aquests anys. Mira si intel·lectuals, historiadors o polítics electes no han visitat vegades els camps. Sembla ser que en el món actual no hi ha lloc per que els ciutadans puguin decidir el seu propi destí. La por, la vergonya, el desànim fan que tot això sigui llençat en el pou de l'oblit.

QUO VADIS CINEMA?

Premis Goya, Berlinale, Cèsar... i sobre tot, els Gaudí

M'ha dit el Director que digui que el cinema va bé, la qual cosa venint de qui ha fet el suggeriment significa que el cinema tomba cap a l'esquerra. Jo no ho crec. Hi ha bones pel·lícules, molt bones, i moltíssimes pel·lícules mediocres que no van ni a dreta ni a esquerra, que en prou feines busquen una història que no sempre expliquen bé. Si algun tomb ha fet el cinema darrerament és entre el cinema que s'entén i els experiments conscientment inintel·ligibles, llargs i pesats. Normalment són els que sempre esgarrapen algun premi.

El que sí hi ha és un discurs esquerranós en les gales dels premis. La gent del cinema es creu en l'obligació de dir quatre paraules en contra d'alguna cosa,

especialment del poder que els subvenciona les seves obres. A vegades queda bé i sona a sincer, sovint sonen a paraules forçades, molt lluny del que sembla ser la vida dels que les diuen.

De fet les entregues de Premis, són l'excusa perquè el món del setè art se senti cofoi de sí mateix, una bona ensabonada mútua i un vestit de firma cara.

El cinema com qualsevol veu artística hauria de reflectir la realitat social en la que vivim, però de veritat no obligant a dobles lectures a l'espectador. Hi ha pel·lícules d'aquestes o sigui que el Director tenia raó, però ni ha masses que es limiten a fer un discurs intel·lectual amb sordina. LLUFA

